

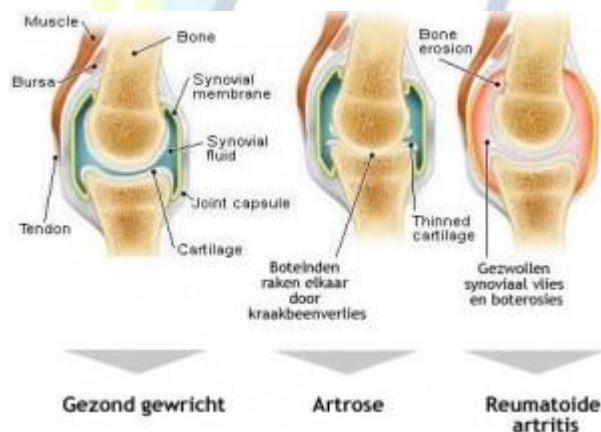
Artrose

Artrose, of gewrichtsslijtage, is een pijnlijke ziekte die vaak bij oudere honden voorkomt. Gewrichten vormen het scharnier tussen twee botten waardoor deze kunnen bewegen. Door verschillende oorzaken kunnen deze gewrichten beschadigd raken en kan er slijtage ontstaan. Deze slijtage gaat ook vaak samen met (steriele) ontstekingen in het gewricht. Artrose kan in alle gewrichten ontstaan en veroorzaakt bij de hond behalve pijn ook stijfheid. Artrose in de rug wordt spondylose genoemd.

Wat is artrose?

Artrose of gewrichtsslijtage is een aandoening die kan voorkomen in alle gewrichten, maar het komt voornamelijk voor in de zogenaamde dragende skeletdelen, zoals schouders, heupen, enkels en polsen van de hond. Als er eenmaal sprake is van artrose houdt het zichzelf in stand en wordt de slijtage steeds erger.

De plaats waar de twee botten in het gewricht samenkomen, is bedekt met een laagje kraakbeen dat fungeert als 'stootkussen'. Tussen deze twee stootkussens bevindt zich de synoviaal- of gewrichtsvloeistof, de vloeistof die het gewicht smeert en zorgt dat de beweging soepel verloopt. Kraakbeen is normaal gesproken heel glad en veerkrachtig. Chondrocyten (kraakbeencellen) maken steeds nieuw kraakbeen aan, omdat door belasting van het gewricht oude kraakbeencellen worden afgebroken. Door

beschadigingen (ontstekingen, trauma, woekeringen) wordt het evenwicht tussen de aanmaak en afbraak van de kraakbeencellen verstoord en verliest het kraakbeen uiteindelijk haar elasticiteit. Hierdoor beginnen de beide botdelen over elkaar te schuren. Dit heet artritis. Vooral de artritis veroorzaakt pijn.

Oorzaken artrose

Er zijn meerdere factoren die kraakbeenbeschadigingen veroorzaken.

- Chronische overbelasting of verkeerde belasting: doordat de hond intensief sport (behendigheid of andere intensieve hondensporten) waarbij de hond niet goed wordt begeleid.
- Overgewicht: overgewicht speelt een belangrijke rol bij artrose van knieën, heupen en enkels, omdat het meedragen van te veel gewicht een grote belasting voor de gewrichten is.
- Ontsteking: door een ontsteking kan het lichaamseigen kraakbeen niet meer als zodanig herkend worden. Het lichaam reageert hierop met een afweerreactie tegen het kraakbeen.

- Trauma: in beschadigde gewrichten, bijvoorbeeld door sportblessures, kan ook eerder artrose ontstaan (bijvoorbeeld een afgescheurde voorste kruisband in de knie) en erfelijke afwijkingen zoals heupdysplasie (het niet goed aansluiten van de heupkom en kop). Al deze oorzaken geven een verkeerde belasting en een beschadiging van het kraakbeen.
- Erfelijkheid: onderzoek heeft uitgewezen dat artrose ook kan ontstaan door erfelijke kwalen of onzorgvuldige fokkerij. Honden van sommige grote rassen hebben vaker last van artrose dan andere, kleinere rassen.

Symptomen van artrose

Startstijfheid is vaak een eerste teken van artrose. Als de hond net wakker wordt, heeft hij moeite met opstaan en op gang komen, en na het rusten na een wandeling is hij stijf en beweegt hij moeilijk. Uiteindelijk resulteert artrose maar al te vaak in bewegingsproblemen. Een hond kan niet meer goed meekomen, raakt kreupel, gaat mank lopen en heeft duidelijk pijn en ongemak bij het bewegen.

Ook kan deze slijtage voor ontstekingen in het gewricht zorgen. We spreken dan van artritis. Een dierenarts kan de hond manueel onderzoeken, omdat bij het bewegen van de gewrichten vaak gekraak te horen is. Een definitieve diagnose kan door middel van een röntgenfoto worden vastgesteld.

Pijn

De slijtage van het kraakbeen zal een ontstekingsreactie en pijn geven. Het lichaam gaat proberen de gewrichten te stabiliseren en er zal nieuw botweefsel gevormd worden in het gewrichtskapsel (kapsel dat om het gewricht zit), waardoor er botwoekeringen ontstaan die op hun beurt ook weer voor meer pijn en ongemak zorgen.

De behandeling van artrose

De dierenarts zal eerst kijken of de hond te zwaar is. Als dit het geval is, moet de hond zo snel mogelijk afvallen. Daarnaast is het belangrijk om de hond regelmatig te laten bewegen, maar geen overmatige vermoeiende of inspannende activiteiten toe te staan. Meerdere wandelingen in een rustig tempo van een half uur tot drie kwartier zijn beter dan twee of drie keer anderhalf uur.

Welke geneesmiddelen worden gebruikt, is afhankelijk van de klachten én de plaats van de artrose. De meeste dierenartsen schrijven nsaid's in de vorm van Rimadyl of Metacam voor. Een alternatief is Trocoxil: een relatief nieuwe pijnstiller die slechts één keer in de maand wordt gegeven en een doorlopende spiegel in het bloed opbouwt. De eerste dosis wordt twee weken later gevolgd door een nieuwe dosis en vervolgens wordt het eenmaal per maand gegeven. Daarnaast kan een (maandelijkse) spuit anabole steroïden spierversterkende en eiwitopbouwende werking geven. In combinatie met spiertraining werkt het stabiliserend voor het gewricht.

Ook is het verstandig de hond een voedingssupplement in de vorm van glucosamine met een chondroïtinesulfaat te geven. Ook met het geven van duivelsklauw is goede resultaten geboekt. Glucosamine beschermt het kraakbeen en houdt de gewrichten soepel, elastisch en beweeglijk. Glucosamine kan via de darm worden opgenomen. Chondroïtinesulfaat ondersteunt de werking van glucosamine. Het is een bestanddeel van het kraakbeen dat toegediend als supplement verantwoordelijk is voor het behoud van soepel kraakbeen. Vitamine C is van groot belang voor een goede werking van het afweersysteem. Een

hond met een ontstekingsreactie van het gewricht heeft baat bij extra toegevoegde vitamine C in combinatie met glucosamine en chondroitinesulfaat. Deze supplementen zijn verkrijgbaar in de vorm van poeders, tabletten en zelfs kauwstaafjes.

Er is echter ook nog een behandeling mogelijk die bij een aantal honden goede resultaten geeft, namelijk acupunctuur. Het traject bestaat meestal uit een aantal weken lang 1 keer per week een behandeling en vervolgens regelmatig een onderhoudsbehandeling. De hoeveelheid en hoogte van de pijnstilling kan vervolgens worden verminderd. Er zijn tegenwoordig dierenartsen die gespecialiseerd zijn in het geven van acupunctuur aan honden.

Bronnen

1. Dr. W. de Jong, dierenarts.
2. LM Bui, TL Bierer - Veterinary Therapeutics, 2003.
3. J Grandalen, F Lingaas - Journal of Small Animal Practice, 1991 - Wiley Online Library.
4. Comparison of the effects of firocoxib, carprofen and vedaprofen in a sodium urate crystal induced synovitis model of arthritis in dogs, Herman A.W. Hazewinkela,, Walter E. van den Broma, ,Lars F.H. Theysea, Matthias Pollmeierb, Peter D. Hansonc. a Department of Clinical Sciences of Companion Animals, Faculty of Veterinary Medicine, Utrecht, The Netherlands, Merial GmbH, Kathrinenhof Research Center, Rohrdorf, Germany. Merial Limited, 3239 Satellite Boulevard, Duluth, GA 30096, USA.

Schotse Herder

VRIENDEN